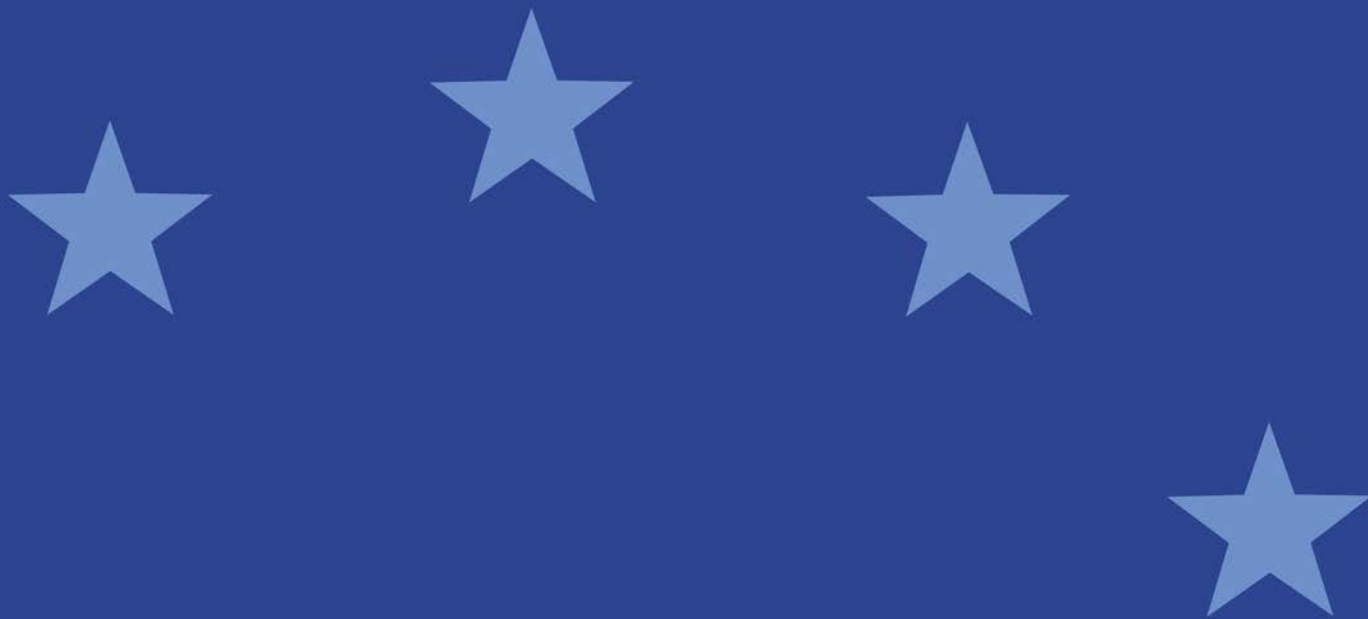

European Securities and
Markets Authority

Smjernice

o području primjene Uredbe o agencijama za kreditni rejting

Sadržaj

I.	Djelokrug _____	4
II.	Svrha _____	4
III.	Sukladnost i obveze izvješćivanja _____	4
IV.	Obveza upisa sukladno čl. 2. st.1., 3.st.b., 4., 5. i 14.st.1. Uredbe CRA _____	5
V.	Aktivnosti povezane s kreditnim rejtingom i isključenja iz područja primjene Uredbe o CRA-ovima (čl. 2. i 3. Uredbe CRA) _____	6
VI.	Osnivanje ogranaka izvan Unije od strane registriranih agencija za kreditni rejting sukladno čl. 14. st. 3. Uredbe CRA _____	7
VII.	Posebne preporuke za objavljivanje informacija onajboljoj praksi koja se odnosi na čl. 16. a. Uredbe ESMA _____	8
VIII.	Provedba pravila koja se odnose na djelokrug CRA Uredbe _____	8

Korištene kratice

CRAs Agencije za kreditni rejting (Credit Rating Agencies)

EBA Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (European Banking Authority)

NCAs Nacionalna nadležna tijela (National Competent Authorities) prema određenju u Uredbi CRA , čl. 3. st.1. toč. p

SCA Sektorska nadležna tijela (Sectoral Competent Authorities) prema određenju u Uredbi CRA , čl. 3. st.1. toč.r

I. Djelokrug

Za koga?

1. Ove Smjernice i preporuke namijenjene su:
 - a. agencijama za kreditni rejting (prema određenju u članku 3. st.1. toča. Uredbe EU-a o agencijama za kreditni rejting (Uredba CRA);
 - b. nacionalnim nadležnim tijelima i sektorskim nadležnim tijelima; te
 - c. **sudionicima na financijskom tržištu koji pružaju privatne kreditne rejtinge koji se izrađuju na temelju pojedinačnog zahtjeva i isključivo osobi koja je taj zahtjev podnijela te koji nisu namijenjeni javnom objavljivanju ili distribuciji na temelju pretplate.**

Kada?

2. Ove smjernice i preporuke bit će objavljene na svim službenim jezicima EU-a.

II. Svrha

3. Svrha ovih smjernica i preporuke je pružiti pojašnjenje o djelokругu Uredbe CRA , posebno njezinih odredbi koje se odnose na sljedeća posebna pitanja:
 - a. obvezu upisa;
 - b. djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga i izuzeća od upisa;
 - c. **privatne kreditne rejtinge;**
 - d. osnivanje ogranaka u trećim zemljama;
 - e. posebne preporuke za objavu za tvrtke za ocjenjivanje boniteta i agencije za kreditni rejting sa sjedištem u trećim zemljama;
 - f. provedba djelokругa Uredbe CRA i suradnja s nacionalnim nadležnim tijelima.

III. Sukladnost i obveze izvješćivanja

Status Smjernica i preporuka

4. Ovaj dokument sadrži Smjernice i preporuke izdane sukladno članku 16. Uredbe ESMA. Sukladno članku 16. st. 3. Uredbe ESMA, nadležna tijela i sudionici na financijskom tržištu moraju se zauzeti kako bi bili sukladni sa Smjernicama i preporukama.
5. Nadležna tijela kojima su Smjernice i preporuke namijenjene trebaju iste ugraditi u svoje nadzorne postupke, uključujući slučajeve kada su posebne smjernice unutar dokumenta namijenjene prvenstveno sudionicima na financijskom tržištu.
6. U pogledu svih drugih poglavlja ovih Smjernica i preporuka, od nacionalnih nadležnih tijela i sudionika na financijskom tržištu zahtijeva se da budu sukladni s odredbama Uredbe CRA, dok ESMA ima zadaću osigurati njezinu primjenu.
7. Pojašnjenja pružena u ovim Smjernicama bitna su za primjenu odredbi Uredbe CRA .

Zahtjevi glede izvješćivanja sukladno čl. 16 Uredbe ESMA

8. Nadležna tijela kojima je namijenjen stavak 24. ovih smjernica moraju obavijestiti ESMA na info@esma.europa.eu o tome li udovoljavaju li ili namjeravaju li udovoljiti Smjernicama i preporukama, uz navođenje razloga za nesukladnosti, i to u roku od dva mjeseca od datuma njihove objave od strane ESMA na svim službenim jezicima EU-a. Ukoliko izostane odgovor unutar navedenog roka, nadležna tijela će se smatrati nesukladnim. Obrazac za obavješćivanje dostupan je na mrežnoj stranici ESMA.

IV. Obveza upisa sukladno čl. 2. st.1., 3.st.b., 4., 5. i 14.st.1. Uredbe CRA

9. Agencije za kreditni rejting bez fizičkog prisustva u EU-u, a koje ispunjavaju preduvjete iz članka 5. Uredbe CRA dobivaju potvrdu od ESMA-e prije obznane kreditnog rejtinga u regulatorne svrhe u EU-u.
10. Agencije za kreditni rejting sa sjedištem u EU-u obavljajući djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga u EU-u bez prethodnog upisa krše članak 2.st.1.) i 14.st.1. Uredbe CRA. Svaka agencija za kreditni rejting koja namjerava obavljati djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga mora odmah zatražiti upis od strane ESMA. Subjekti ne smiju izdavati kreditne rejtinge prije nego se registriraju kao agencije za kreditni rejting. Takve obveze vrijede i za pravne osobe sa sjedištem u EU-u koje zapošljavaju rejting analitičare koji pružaju usluge utvrđivanja rejtinga subjektu iz treće zemlje.
11. Upis može zatražiti samo pravna osoba. Fizička osoba ne može zatražiti upis.
12. ESMA će poduzeti mjeru nadzora sukladno članku 24. Uredbe CRA nad agencijama za kreditni rejting koje djeluju bez upisa ili, ukoliko je primjereno, potvrde u Uniji i odrediti kaznu sukladno članku 36.st.a i Prilogu III.54 Uredbe CRA.

V. Aktivnosti povezane s kreditnim rejtingom i isključenja iz područja primjene Uredbe o CRA-ovima (čl. 2. i 3. Uredbe CRA)

13. Kreditni rejting, sukladno definiciji u članku 3. st.1.toč.-a. Uredbe CRA obuhvaća kvantitativnu analizu i dostatnu kvalitativnu analizu, prema metodologiji ocjenjivanja utvrđenoj od strane agencije za kreditni rejting. Mjerilo kreditne sposobnosti izvedeno iz sažimanja i iskazivanja podataka utemeljeno isključivo na prethodno utvrđenom statističkom sustavu ili modelu, bez dodatnih suštinskih za kvalitativno ocjenjivanje svojstvenih analitičkih ulaznih podataka ne treba smatrati utvrđivanjem kreditnog rejtinga.
14. Rejting koji se dostavlja različitim osobama koje se nalaze na popisu pretplatnika nije obuhvaćen definicijom „**privatnog kreditnog rejtinga**” iz članka 2. stavka 2. točke (a) Uredbe o CRA-ovima. S druge strane, članak 2. stavak 2. Uredbe o CRA-ovima ne znači da bi svaki prijenos rejtinga trećoj strani koji obavlja osoba koja ga je naručila predstavljao javno objavljivanje ili distribuciju na temelju pretplate. Primatelj **privatnog kreditnog rejtinga** smije dijeliti rejting s ograničenim brojem trećih strana na strogo povjerljivoj osnovi, sve dok takvo objavljivanje ne predstavlja javno objavljivanje ili distribuciju na temelju pretplate, kako bi se zajamčilo da se **privatni kreditni rejting** ne objavljuje dalje. Primjerice, pri podnošenju zahtjeva za kredit, primatelj **privatnog kreditnog rejtinga** može podijeliti svoj rejting s bankom na strogo povjerljivoj osnovi ili banka može prosljediti **privatni kreditni rejting** ograničenom broju drugih banaka za potrebe poslovne transakcije. **Privatni kreditni rejting trebao bi se izraditi samo na temelju izričitog zahtjeva formaliziranog u obliku pisanog sporazuma između osobe koja je zahtjev podnijela i pružatelja rejtinga¹. ESMA očekuje da taj sporazum sadržava posebnu odredbu o izdavanju rejtinga isključivo osobi koja je podnijela zahtjev, a koja bi trebala potpisati obvezu o neobjavlivanju, čime se sprječava distribucija rejtinga većem broju trećih strana čiji broj nije ograničen.**
15. U skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (a) Uredbe o CRA-ovima, **pružatelji rejtinga** trebaju osigurati da sporazumi o dodjeli **privatnih kreditnih rejtinga** obuhvaćaju obvezu povjerljivosti i ograničenja distribucije rejtinga. Pri dodjeli **privatnih kreditnih rejtinga**, **pružatelji rejtinga** trebaju procijeniti ima li osoba koja je podnijela zahtjev, u svojstvu primatelja **privatnog kreditnog rejtinga**, bilo kakvu namjeru upotrebljavati rejting tako da on dospije u javnu sferu ili se njime koristiti za regulatorne potrebe. Ako **pružatelj rejtinga** može opravdano zaključiti da bi **privatni kreditni rejting** mogao biti javno objavljen, primjerice na temelju činjenice da je isti klijent već u prošlosti prekršio obvezu povjerljivosti, ESMA preporučuje **pružateljima rejtinga** da kao najbolju praksu uvedu potrebne mjere kojima bi se izbjeglo takvo objavljivanje ili da ne dodjeljuju takav rejting. **ESMA također očekuje da stranka primateljica dijeli privatni kreditni rejting samo na povjerljivoj osnovi i s odabranim i utvrđenim brojem**

¹Agencije za kreditni rejting i sudionici na financijskom tržištu koji pružaju privatne kreditne rejtinge koji se izrađuju na temelju pojedinačnog zahtjeva i isključivo osobi koja je taj zahtjev podnijela te koji nisu namijenjeni javnom objavljivanju ili distribuciji na temelju pretplate.

fizičkih ili pravnih osoba. Taj bi broj trebao biti ograničen i nikada ne smije premašiti ukupno 150 osoba. Kako bi se osiguralo poštovanje tog maksimalnog ograničenja, pružatelj rejtinga treba provesti odgovarajuće kontrole radi omogućavanja praćenja distribucije.

VI. Osnivanje ogranaka izvan Unije od strane registriranih agencija za kreditni rejting sukladno čl. 14. st. 3. Uredbe CRA

16. Obzirom da ogranci nemaju pravnu osobnost odvojenu od njihove matične tvrtke, kreditni rejting koji se izdaje u ograncima sa sjedištem izvan Unije smatra se izdanim od strane njihove matične EU tvrtke. Stoga se, kršenje Uredbe CRA od strane ogranaka može pripisati matičnoj tvrtki CRA koja postaje predmet nadzornih mjera ESMA, određivanja prekršajnih kazni i/ili povremenih plaćanja ugovornih kazni.
17. ESMA može biti spriječena u obavljanju svojih nadzornih zadaća ukoliko su se važne operativne funkcije agencija za kreditni rejting nalazile i prvenstveno obavljale izvan Unije. Nadalje, agencije za kreditni rejting trebaju pokazati da postoji objektivan razlog za izdavanje kreditnog rejtinga u ograncima osnovanim izvan Unije. Primjerice, potreba za osiguranjem primjerenog prisustva u trećoj predmetnoj zemlji. ESMA bi poduzela radnje sukladno članku 24., 36. st.a, 36. st.b u slučaju kršenja od strane agencija za kreditni rejting Priloga III dijela II točaka 2., 4., 5., 6., 7. i 8. Uredbe CRA.
18. Važne operativne funkcije utvrđene u čl. 9. Uredbe CRA ne trebaju se nalaziti ili prvenstveno obavljati u uredima osnovanim u trećim zemljama bez (ili s vrlo ograničenim) sudjelovanjem rukovoditelja, sustava ili postupaka agencije za kreditni rejting iz EU-a. Važne operativne funkcije uključuju jedinice ili odjele zadužene za izradu i izdavanje kreditnog rejtinga, analizu kreditne sposobnosti, razradu i reviziju metodologije ocjenjivanja, sukladnost, unutarnju kontrolu kvalitete, pohranu podataka/čuvanje evidencije i održavanje ili podršku sustava. Međutim, utvrđivanje važnih operativnih funkcija može zahtijevati razmatranje svakog pojedinog slučaja. U pogledu funkcija sukladnosti, agencije za kreditni rejting trebaju osigurati da njihov sustav unutarnje kontrole bude potpuno operativan i u ograncima trećih zemalja.
19. Agencije za kreditni rejting neće osnivati ogranke u trećim zemljama za obavljanje aktivnosti koje podliježu nadzoru od strane ESMA ukoliko to onemogućava ESMA u provođenju zadaća nadzora u odnosu na takve djelatnosti spomenutih ogranaka kako je utvrđeno u člancima 23. st.b. do 23. st.d Uredbe, uključujući sposobnost obavljanja inspekcije i istrage na licu mjesta. U tom pogledu:
 - a) agencije za kreditni rejting trebaju surađivati s ESMA u slučaju inspekcija ili istraga, uključujući posjete licu mjesta, u pogledu kreditnog rejtinga ili djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga koji se obavljaju u ograncima izvan EU-a;
 - b) ESMA će procijeniti potrebu pristupanja programima suradnje s lokalnim nadležnim regulatornim tijelima kako bi se osigurao primjeren nadzor ogranaka koji se nalaze izvan Unije;

- c) prije osnivanja ogranaka u trećim zemljama, agencije za kreditni rejting trebaju osigurati da takvi ogranci odmah postupe po svakom zahtjevu kojega postavljaju službenici ESMA u izvršavanju ovlasti sukladno člancima 23. st.b do 23. st.d. Uredbe CRA, uključujući omogućavanje pristupa poslovnim prostorima, sustavima i resursima u slučaju inspekcije i istrage na licu mjesta.

VII. Posebne preporuke za objavljivanje informacija onajboljoj praksi koja se odnosi na čl. 16. a. Uredbe ESMA

22. ESMA kao najbolju praksu preporučuje da tvrtke, za ocjenjivanje boniteta i agencije za kreditni rejting koji javno obznanjuju ocjene kreditne sposobnosti u Uniji, trebaju jasno i prepoznatljivo objaviti da takve ocjene nisu kreditni rejting koji se izdaje sukladno Uredbi CRA. ESMA preporučuje da takvu objavu trebaju osigurati i agencije za kreditiranje izvoza koje djeluju sukladno članku 2. st. toč.2. Uredbe.
23. ESMA kao najbolju praksu preporučuje da ukoliko tvrtke za ocjenjivanje boniteta i agencije za kreditiranje izvoza odluče objaviti takve podatke, one trebaju zadržati punu odgovornost za objavljivanje navedeno u prethodnim stavcima kada se njihove ocjene boniteta ili rejting javno obznane na teritoriji Unije putem sporazuma sa trećim stranama.
24. Ocjene boniteta ili rejting javno se distribuiraju u EU-u nakon što budu objavljene neodređenom ili neodredivom broju pojedinaca općenito, sa sjedištem u EU-u, primjerice putem priopćenja za tisak. Ocjene boniteta ili rejting također se javno distribuiraju nakonšto budu objavljene na mrežnoj stranici registriranoj u području koje odgovara jednoj od država članica EU-a.

VIII. Provedba pravila koja se odnose na djelokrug CRA Uredbe

25. ESMA određuje povremeno plaćanje ugovornih kazni kako bi se agenciju za kreditni rejting prisililo da okonča kršenje izdavanja kreditnog rejtinga ukoliko nije registrirana od strane ESMA i određuje prekršajne kazne prema potrebi, sukladno člancima 36. st. b odnosno 36. a Uredbe CRA.
26. Ukoliko nacionalno nadležno tijelo ili sektorsko nadležno tijelo primi molbu, zahtjev za podacima, ili neki drugi oblik zahtjeva u vezi s Uredbom CRA, uključujući one u odnosu na upis ili potvrđivanje, Tijelo treba odmah obavijestiti ESMA i uputiti sudionika na financijskom tržištu koji je podnio zahtjev na ESMA kao jedino nadležno nadzorno tijelo u Uniji.